

Освітній напрям “Дитина в природному довкіллі”

Витяг із Базового компонента дошкільної освіти

Природничо-екологічна компетентність – це здатність дитини до доцільної поведінки в різних життєвих ситуаціях, що ґрунтується на емоційно-ціннісному ставленні до природи, знанні її законів та формується у просторі пізнавальної, дослідницької, трудової, ігрової діяльності.

Емоційно-ціннісне ставлення

- ♦ Виявляє інтерес до пізнання природи рідного краю, близького оточення, своєї держави України, цікавиться об'єктами і явищами планети Земля і видимих об'єктів космосу.
- ♦ Емоційно реагує на природне довкілля; демонструє повагу до різних форм життя; позитивно реагує на ситуації взаємодії з різними об'єктами природи.
- ♦ Виявляє інтерес і готовність до діяльності, що забезпечує пізнання природи і формування навичок доцільної поведінки.

Сформованість знань

- ♦ Має загальні уявлення про природу планети Земля і Всесвіту. Розуміє, що Земля є частиною космосу, а всі його об'єкти (зорі, планети, комети, метеорити тощо) знаходяться дуже далеко.
- ♦ Володіє елементарними уявленнями про дослідження космосу людиною.
- ♦ Знає, що на планеті Земля є неживі й живі об'єкти природи; усвідомлює зв'язки між рослинами і тваринами, їхні функції в природі. Встановлює залежність об'єктів природи від екологічних факторів.
- ♦ Розуміє особливості та умови розвитку рослин (фази розвитку, екологічні фактори, поживність ґрунту, догляд), існування тварин (стадії

розвитку, залежність від середовища існування, реакції на сезонні зміни).

- ♦ Усвідомлює поділ рослин і тварин на групи; знає, що є дикорослі та культурні рослини; дикі та свійські тварини; знає правила поводження з ними.
- ♦ Володіє знаннями про основні властивості неживих об'єктів природи (повітря, вода, пісок, глина, каміння), які може виявляти під час елементарних дослідів; усвідомлює значення назв-характеристик окремих властивостей об'єктів та фізичних явищ навколишнього світу (твердість, м'якість, сипкість, в'язкість, плавучість, розчинність; швидкість, напрям тощо). Володіє назвами штучних матеріалів, виготовлених людиною із природної сировини (метал, гума, тканина, пластик, папір тощо).
- ♦ Знає ознаки пір року і явищ природи. Усвідомлює, що життя людини неможливе без природи. Обізнана з позитивним і негативним впливом людини на природне довкілля, проблемами довкілля, насамперед змінами клімату, і необхідністю заощаджувати енергію, воду, сортувати сміття тощо у повсякденному житті і має первинні навички такої поведінки.
- ♦ Свідомо використовує знання про природу в різних видах діяльності та життєвих ситуаціях.
- ♦ Орієнтується в діяльності людини, спрямованій на збереження, відтворення й охорону природи.

Навички

- ♦ Виявляє здатність спостерігати за природними об'єктами і явищами планети Земля та видимими об'єктами космосу.
- ♦ Спроможна класифікувати та групувати природні об'єкти рослинного й тваринного світу за характерними ознаками.
- ♦ Здатна самостійно чи з незначною допомогою дорослого проводити нескладні досліди з пізнання властивостей об'єктів природи,

спостерігати за явищами природи та помічати зміни у стані природи й погоди, оцінювати метеорологічні явища (температура повітря, вітер, опади тощо).

- ♦ Здатна до адекватної поведінки на основі оцінки природних явищ та стану погоди.
- ♦ Здатна з допомогою дорослого вирощувати рослини, доглядати за домашніми улюбленцями та піклуватись про них.
- ♦ Демонструє дотримання правил природодозцільної поведінки, навички бережливого ставлення до ресурсів.
- ♦ Відгукується на пропозиції дорослого зберігати й покращувати природне довкілля чи надавати допомогу живим об'єктам природи.

Навички, орієнтовані на сталий розвиток, виявляються у сформованості в дітей початкових уявлень про сталі дії та поведінку, усвідомленні необхідності збереження ресурсів планети й особистої причетності до цього; розвиненості ефективних навичок соціальної поведінки, економного споживання ресурсів та збереження природи.

Емоційно-ціннісне ставлення

- ♦ Мотивована на цінності сталого розвитку (дружні стосунки між людьми, раціональне використання природних ресурсів тощо).
- ♦ Виявляє небайдужість до природоохоронної діяльності дорослих, бажання брати участь у проведенні заходів, спрямованих на підтримку цінностей сталого розвитку.
- ♦ Виявляє дружнє ставлення до близьких і знайомих, що проявляється в дотриманні мовленнєвого етикету, наданні допомоги тим, хто її потребує, тощо.

Сформованість знань

- ♦ Має початкові уявлення про дії та поведінку, орієнтовані на сталий розвиток, в екологічній, економічній та соціальній сферах повсякденного життя.
- ♦ Знає про необхідність зменшення марних витрат сировини й кількості відходів.
- ♦ Знає і називає різні формули звернення, вітання, подяки і вміє обирати одну з них залежно від ситуації спілкування. Співвідносить жести з добрими словами.

Навички

- ♦ Може пояснити на елементарному рівні необхідність сталого способу життя, свідомо обирає дії, спрямовані на зміцнення власного здоров'я, виявляє відчуття особистої причетності до збереження ресурсів планети і власної країни.
- ♦ Здатна пояснити, чому потрібно економно витрачати воду, папір, електроенергію, як це пов'язано зі збереженням лісових, водних запасів планети, клімату; демонструє навички розумного споживання енергії, паперу та води.
- ♦ Здатна не лише усвідомлювати важливість правил у суспільному житті, смисл конкретного правила, а й уміти пояснити іншим, чому варто вчиняти так, а не інакше.
- ♦ Володіє і доречно вживає слова із широкої палітри мовних формул, необхідних для обслуговування різних ситуацій (вітальні слова, слова звертання, прохання чи пропозиція допомоги, подяка, вибачення тощо).
- ♦ Виявляє доброзичливе ставлення до людей, які її оточують, намагається підтримувати дружні стосунки з дітьми.

Участь батьків

Залучення батьків у процес формування в дитини природничо-екологічної компетентності та навичок, орієнтованих на сталий розвиток, може полягати у:

- ♦ формуванні в дитини уявлення про себе як про мешканця планети Земля, від якого також залежить життя всього живого;
- ♦ виявленні власної обізнаності та в ознайомленні дитини та інших членів родини з інформацією про те, як зберігають природні ресурси та дбають про довкілля в нашій країні та інших країнах світу;
- ♦ наданні дитині власного прикладу відповідальної, розумної й виваженої поведінки щодо збереження ресурсів у повсякденному житті родини та розв'язання екологічних проблем власної громади;
- ♦ активній власній участі та участі дитини в акціях, спрямованих на благоустрій території та збереження довкілля у власній громаді чи місцевості: висаджуванні рослин, звільненні території від засмічення, підтриманні чистоти вулиць і власного приміщення;
- ♦ формуванні в різні способи уявлень про екологічні проблеми свого міста, селища. ■

ОБЕРІТЬ СВІЙ ФОРМАТ ФАХОВИХ ВИДАНЬ

ЕЛЕКТРОННІ

ЧИ

ПАПЕРОВІ

- ✓ Пропустили актуальну тему номера?
- ✓ Загубили примірник із потрібними матеріалами?
- ✓ Мрієте читати улюблені фахові видання на своєму гаджеті?

- ✓ Вам до вподоби запах свіжої фарби, шелест сторінок?
- ✓ Збираєте власну бібліотечку, упорядковуючи випуски за темами?
- ✓ Використовуєте наочність в роботі з дітьми?

Купуйте та передплачуйте
ЕЛЕКТРОННІ ВЕРСІЇ на сайті
journals.ua/prof/obrazovanie

Купуйте та передплачуйте
ПАПЕРОВІ ЖУРНАЛИ
на сайті jml.com.ua/peredplata

Усе, як ви звикли,
тільки онлайн!

Продовжуйте
добрі традиції!